SAULAINES TEHNIKUMA VĒSTURE

No Jelgavas Zemkopības skolas pirmsākumiem līdz mūsdienām

1908 dibināšanas pirmsākumi	1944 skola Saulainē	ŠODIEN tradīciju turpinājums

Izglītības iestādes stāsts ir cieši saistīts ar Latvijas lauksaimniecības izglītības attīstību, cilvēkiem, kuri to veidojuši, un vietām, kurās skola atradusi mājas.

VĒSTURE • CILVĒKI • TRADĪCIJAS

Skolas vēstures ceļš

Lauksaimniecības tehnikums Saulainē, Rundāles novadā, darbojas kopš 1944. gada. Tā vēsture sniedzas vēl senāk — līdz Jelgavas Zemkopības skolai, ko 1908. gadā dibināja Jelgavas Lauksaimnieku Ekonomiskā sabiedrība agronoma un izcila uzņēmēja Jāņa Bisenieka vadībā.

Jelgavas Zemkopības skola tika veidota kā pirmā lauksaimnieciska rakstura mācību iestāde ar latviešu mācību valodu. Tās mērķis bija sagatavot latviešu speciālistus, kuri attīstītu lauksaimniecību latviešu apdzīvotajā teritorijā, kas tolaik vēl atradās Krievijas sastāvā.

Pirmie gadi un skolas nepārtrauktība

Direktors Jānis Mazvērsītis, kurš vadīja skolu no 1911. līdz 1937. gadam, pārvarēja pirmo gadu grūtības attiecībās ar tā laika krievu un vācu ierēdniecību, kā arī Pirmā pasaules kara radītos sarežģījumus. Viņam izdevās saglabāt izglītības iestādes darbības nepārtrauktību.

No 1914. līdz 1919. gadam mācību iestāde atradās evakuācijā Rēzeknē. Ar izcilā Latgales teologa un sabiedriskā darbinieka Antona Rancāna atbalstu skola darbojās toreizējās Rēzeknes tirdzniecības skolas telpās. Skolas kolektīvs ar savu orķestri un pašu veidoto sarkanbaltsarkano karogu piedalījās 1. Latgaliešu kongresā Rēzeknē 1917. gadā.

Pārcelšanās uz Mežotni un Kaucmindi

1936. gadā mācību iestāde pārcēlās uz Mežotni, kur mājvietu atrada Mežotnes muižas ēkā. Pēc Otrā pasaules kara, kad Mežotne bija sabombardēta, skola pārcēlās otrpus Lielupei uz mazāk cietušo Kaucmindes muižas ēku.

Kaucmindē tika veidota mācību iestāde, kas turpināja sagatavot lauksaimniecības speciālistus jau citā saimniekošanas sistēmā, tomēr saglabāja vēsturisko saikni ar savām priekštecēm — Jelgavas Zemkopības skolu un Mežotnes Lauksaimniecības skolu.

Izaugsme un pārmaiņas Saulainē

No 1946. līdz 1960. gadam Saulaines Lauksaimniecības tehnikumu vadīja Konstantīns Ārmanis. Viņa vadībā mācību iestāde izveidojās par vienu no vadošajām lauksaimnieciskās izglītības iestādēm Latvijā un arī PSRS.

Tehnikuma kolektīvs ar sasniegumiem lauksaimniecībā un sportā vairākkārt ieguva iespēju piedalīties Vissavienības Tautas sasniegumu izstādē Maskavā. Sešdesmitajos gados tehnikuma kolektīvs direktora un sporta entuziasta Branda vadībā saviem spēkiem uzbūvēja stadionu, kas ilgus gadus tika uzskatīts par labāko Latvijas lauku teritorijā.

1965. gadā mācību iestāde pārcēlās no Kaucmindes muižas uz jauno mācību ēku, kurā tā darbojas arī šobrīd. No 1959. līdz 1992. gadam tehnikums nesa Latvijas pirmā Zinātņu akadēmijas prezidenta Pauļa Lejiņa vārdu. Viņš bija Jelgavas Zemkopības skolas pasniedzējs tās darbības sākuma gados.

1973. gadā notika pirmais tehniķu-mehāniķu specialitātes izlaidums — šodien šī profesija pazīstama kā automehāniķis.

Jauni virzieni un mūsdienas

21. gadsimtā līdztekus lauksaimniecības izglītībai mācību iestāde sāka piedāvāt apgūt arī ēdināšanas un viesnīcu pakalpojumu specialitātes.

2012. gadā ar ERAF un ESF atbalstu tika veikta plaša skolas mācību ēku renovācija un labiekārtošana. No 2015./2016. mācību gada iestāde kļuva par kompetenču centra “Kandavas Lauksaimniecības tehnikums” struktūrvienību un piedāvāja apgūt jaunu specialitāti — datortehniķis.

Šodien Saulaine turpina profesionālās izglītības tradīciju, saglabājot saikni ar vairāk nekā gadsimtu seno skolas vēsturi.

Mācību iestādes mājvietas

1908–1914	**Jelgava**
1914–1919	**Rēzekne**
1919–1936	**Jelgava**
1936–1944	**Mežotne**
No 1944. gada	**Saulaine**

Mācību iestādes direktori

Jānis Kārkliņš 1908. gads (daži mēneši)	Jānis Līkais 1908–1909
Augusts Kalniņš 1909–1911	Jānis Mazvērsītis 1911–1937
Miķelis Ziemelis 1937–1940 un 1941–1944	Edmunds Kūla 1940. gada jūnijs–oktobris
Jānis Rundāns 1940. gads	Vitālijs Bauskis 1944–1945
Skaidrīte Ārmane 1945–1946	Konstantīns Ārmanis 1946–1957; 1958–1960
Ernests Akmentiņš 1957–1958	Erna Berklava 1960–1961
Jānis Bonāts 1961–1963; 1987–1989	Jevgēņijs Brands 1963–1965
Ludvigs Klopovs 1965–1969	Arvīds Apsītis 1969–1971
Ģedimins Siliņš 1971–1977	Alfrēds Greiselis 1977–1981
Arnolds Blaudums 1981–1982	Arvīds Kraņevskis 1982–1987

Ignāts Savickis 1989–1992	Jānis Šulcs 1992–1996
Jānis Beķeris 1996–2015	

Dziesmas — veltījumi mācību iestādei

1969. gada absolventi pasūtīja komponistam, arī mācību iestādes absolventam, Ģedertam Ramanam un dzejniecei Skaidrītei Kaldupei veltījumu Saulainei. Dziesma uz ilgiem gadiem kļuva par tehnikuma himnu.

Paņem sirdī rudzu vārpu
ābeļziedu līdzās liec.
No šīm druvām, no šiem dārziem
mūžam projām neaiziet.

Piedziedājums
Saulaine, Saulaine, Saulaine,
sagšā tu sauli sev spraud.
Zemgales tumšzilos tālumus
Pasaules plašumos aud.

Aizskan mūsu skolas diena,
darba sūrums blakus iet.
Baltu ievu ugunskuros
pavasara naktis zied.

Rudzu ziediem apbirusi
jauna darba diena šalks.
Skolas laika rudzu vārpā
runā dzimtās zemes balss.

Saulaine, Saulaine, Saulaine,
sagšā tu sauli sev spraud.
Gan jau reiz uz tavu pusi
Lielupe aizvedīs mūs.

2007. gada absolventa Raita Sirmaņa veltījums skolai

Šai zemītē manā, kur ozoli šalc,
kur vasarā skaisti zied liepas,
ir vieta, ko saulaini Saulaine sauc,
kur atmiņas vienmēr tik mīļas.

Šeit draugi mēs kļuvām un paliksim ar,
lai kur vien mums ceļi tiks šķirti.
Lai gads iet pēc gada, mēs tiksimies vēl
šai saulainā vietā zem saules.

Tev, Saulaine, mīļā, es dziedu
šo dziesmu kā paldies par to,
ko sniedzi kā mācību dzīvei,
kur dodamies iekšā nu mēs.

Informāciju apkopoja M. Kazanceva.
Vēsturiskās informācijas avots: Saulaines tehnikuma muzeja tīmekļvietne — saulaine.lv/muzejs